

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 stycznia 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że 2 – gi Dom Pomocy Społecznej pobrał nienależnie potrącenie za okres od 28 maja 2022 r. do 31 maja 2022 r. w łącznej kwocie 117,20 zł z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej opłacany przez E. Ś.. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał 2 – gi Dom Pomocy Społecznej do zwrotu powyższej kwoty. W uzasadnieniu wskazano ,że obowiązek zwrotu tych należności obciąża 2 – gi Dom Pomocy Społecznej , gdyż środki wypłacone za okres po śmierci ww. są nienależne.

/decyzja k.57 akt ZUS/

W dniu 16 lutego 2023 r. pełnomocnik 2 – giego Domu Pomocy Społecznej złożył odwołanie od ww. decyzji wnosząc o jej zmianę w ten sposób ,że 2 – gi Dom Pomocy Społecznej nie jest zobowiązany do zwrotu należności z tytułu odpłatności za pobyt E. Ś. po dniu jej śmierci tj. od 28 maja 2022 r. do 31 maja 2022 r. w kwocie 117,20 zł. W treści uzasadnienia wskazano ,że świadczenie jakie wpłynęło do 2 – giego Domu Pomocy Społecznej nie pokrywa w pełni kosztów należnych za pobyt pensjonariusza do dnia jego śmierci w sytuacji , gdy przekazane przez ZUS świadczenie wyniosło 908,21 za maj 2022 r. , a faktyczny koszt pobytu za ten okres wyniósł 1 107,90 zł.

/odwołanie k.3 – 3 odwrót/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.9 – 9 odwrót/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Uprawniona do emerytury E. Ś. była mieszkanką 2 - giego Domu Pomocy Społecznej w Ł. od dnia 6 lipca 2020 r. Począwszy od 1 sierpnia 2020 r. E. Ś. przysługiwała emerytura w wysokości 1 700,00 zł plus dodatek pielęgnacyjny w kwocie 229,91 zł oraz świadczenie uzupełniające w kwocie 447,17 zł. Przekazywana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwota należnej wnioskodawczyni emerytury podlegała zmniejszeniu w związku z odpłatnością za pobyt w domu pomocy społecznej.

/okoliczności bezsporne/

Decyzją z dnia 10 sierpnia 2021 r. MOPS w Ł. określił ,że odpłatność za pobyt E. Ś. w 2 - gim Domu Pomocy Społecznej w Ł. wynosi 1 272,04 zł.

W maju 2022 r. z przysługującego E. Ś. świadczenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał potrącenia za jej pobyt w 2 – gim Domu Pomocy Społecznej w Ł. w kwocie 908,29 zł i taką kwotę przekazał do 2 - giego Domu Pomocy Społecznej w Ł..

/pismo k.52 akt ZUS/

E. Ś. zmarła w dniu 27 maja 2022 r.

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 stycznia 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że 2 – gi Dom Pomocy Społecznej pobrał nienależnie potrącenie za okres od 28 maja 2022 r. do 31 maja 2022 r. w łącznej kwocie 117,20 zł z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej opłacany przez E. Ś..

/decyzja k.57 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz w załączonych aktach rentowych. Dokumenty te nie były kwestionowane w toku postępowania sądowego przez żadną ze stron, a zatem stanowią wiarygodne źródło dowodowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 61 ust. 2 pkt 1 z dnia 2004 r. (tj. Dz. U. z 2023 r. , poz. 901) mieszkańcy domu pomocy społecznej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności w wysokości nie większej niż 70 % dochodu osiąganego przez mieszkańca domu. Na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 2 opłatę mieszkaniec domu może wносить do kasy domu pomocy społecznej lub na jego rachunek bankowy, a za zgodą mieszkańca opłata może być potrącana z emerytury przez właściwy organ emerytalno-rentowy, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Z kolei przepisy art. 139 ust. 1 pkt 10 i art. 140 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 504) określają wyłącznie kolejność i maksymalną wysokość potrąceń ustalonej przez ustawę o pomocy społecznej odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej. Kwota stanowiąca 65 % wysokości emerytury stanowi wyłącznie granicę możliwych do dokonania przez organ rentowy potrąceń. Natomiast opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są ustalane wyłącznie w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, a nie ustawy emerytalno-rentowej, przy czym art. 140 tej ustawy nie ma zastosowania (tak wyrok SN z dnia 7 marca 2012 r., II BU 3/11, OSN 2013, nr 3-4, poz. 45).

Organ rentowy był uprawniony do dokonywania z emerytury E. Ś. potrąceń (po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych) , z tytułu odpłatności za pobyt osób uprawnionych do świadczeń w domach pomocy społecznej na wniosek dyrektora tej placówki na podstawie art. 139 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 140 ust. 4 pkt 3 tej ustawy takie potrącenia nie mogą przekraczać 65% miesięcznego świadczenia.

Stosownie zaś do art. 138 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się: świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania oraz świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się również świadczenia wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu (ust.3).

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości ,że w maju 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych do 2 - giego Domu Pomocy Społecznej w Ł. przekazał kwotę 908,29 zł w związku z pobytem E. Ś.. W czasie przekazywania tych środków były one należne. Niemniej jednak całkowita odpłatność za pobyt E. Ś. w 2 - gim Domu Pomocy Społecznej w Ł. w maju 2022 r. wynosiła 1 272,04 zł , co wynika wprost z przedstawionych przepisów ustawy o pomocy społecznej. Skoro zatem przekazana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwota nie pokryła całości poniesionych kosztów pobytu E. Ś., to organ rentowy z całą pewnością nie może domagać się kwoty wynikającej z treści zaskarżonej decyzji.

Stąd też mając na uwadze wszystkie przytoczone okoliczności, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k. p. c. i orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu, Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz 2-giego Domu Pomocy Społecznej w Ł. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego .Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z § 9 ust.2 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U z 2018 r. poz. 265) , o czym orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku.

/Jacek Chrostek/